

125 ÉVE ALAKULT MEG A HTVE

Az 1870-es, 80-as években Hódmezővásárhelyen a Kaszinó volt a helybeli értelmiség legfontosabb találkozóhelye. Sorai közt tudta a város vezetőinek, orvosainak, jogászainak, bankárainak, kereskedőinek jelentős részét, azokat a társadalmi tényezőket, akik a fontos intézmények élén álltak. Falai közül mégsem indult el semmi olyan üdvös mozgalom, amit a helyi lakosság elismeréssel fogadott volna. 1888 tavasza azonban változást hozott ebben: egyre többször került szóba, hogy a kialakult életviszonyok nem kedveznek a testi fejlődésnek és ez ellen tenni kellene valamit. A korabeli híradások szerint 1888. március 25-én lezajlott beszélgetés során dr. Draskóczy Pál Vetró Lajos Endrénének vetette fel egy városi sportegyesület megalapításának gondolatát. Az estére odaérkező tagok elé már közösen terjesztették elő erre vonatkozó javaslatukat, akik egyöntetű helyesléssel fogadták azt. Megbízták őket az alapszabály tervezetének kidolgozásával és a tagtoborzással. Felhívták fogalmazták meg, mely így hangzott:

Alig van társadalmi intézmény, amelynek hiányát városunkban régebben és jobban éreznők, mint egy Athlétikai Club, – vagy szerényebben szólva – egy Torna Egylet hiányát.

Ma már tisztában van mindenki azzal, hogy a testedzés a szellemi erők fenntartásának is nélkülözhetetlen feltétele, s hogy az erő az intelligencia legszebb kísérője. Azon kívül a polgárnak fizikai erői fejlesztése, fönntartása és fokozása épp oly hazafias kötelessége, mint szellemi erői kifejtése, hogy válságos időkben, nehéz feladatai közepette törhetetlenül meg tudjon állni.¹

Olyan jó munkát végeztek, hogy hat nappal később összehívhatták az egyesület alakuló közgyűlését. 1888. március 31-én délután 6 órakor negyvenketten vettek részt ezen. Egyhangú lelkesedéssel mondták ki a Hódmezővásárhelyi Torna és Vívó Egylet (HTVE) megalakulását, fogadták el annak alapszabályát, és választották meg az egyesület tisztikarát.

Az alapszabály kimondta, hogy az egyesület célja a tornászás (ekkor e gyűjtőfogalomra tartozott az atletizálás is) és a vívás gyakorlása. Az egyesület tagja lehetett minden huszadik életévét betöltött feddhetetlen férfi. A korhatárt néhány hét múlva leszállították, hogy a gimnázium tanulói is belép-hessenek. Az éves díjat rendes tagoknak hat forintban, pártoló tagoknak két forintban határozták meg.² Későbbi döntöttek arról, hogy az egyesület színe a kék-sárga lesz, jelmondata pedig „Az erő: akarat”.

A *Hód-Mező-Vásárhely* hetilap 1888. április 22-én vezércikkben köszöntötte őket:

„Van már néhány egyesületünk; ezek azonban kivétel nélkül a jótékonyság, a humanizmus ügyét szolgálják, s arról tanuszkodnak, hogy kebleinkben melegen érző szív dobog, melyet az emberszeretet nagy eszméje áthatott. Olyan egyesületünk tehát, mely a mások bajának enyhítését tűzte ki célul, volt már több. Olyan egyesületünk azonban, mely a saját tagjainak nyújtana előnyöket, azok érdekeinek előmozdításán fáradoznék, szóval önmagáért és ne másokért léteznék: az egy lövész társulaton kívül mindeddig nem volt.”

A kezdeti felfokozott érdeklődés után azok maradtak a Tóth Pál vezette torna és a néhány héttel később alakult és dr. Draskóczy Pál által irányított vívó foglalkozásokon, akik a sportolást komolyan gondolták.

Széleskörű összefogás bontakozott ki az egyesület támogatására, amelynek ekkor még sem vagyona, sem felszerelése nem volt. A Főgimnázium tornakertjéből, a Tanító Egylet öltözőként használt könyvtárméből vezetett az út a Népkertben megépített saját sportpályáig, miközben a sportágak palettája folyamatosan bővült, sikereik egyre sokasodtak. Ez a rövid megemlékezés nem engedi meg, hogy felsoroljuk azokat a nagyszerű teljesítményeket, melyeket az egyesület fennállása során elért.

Elsősorban vívóik és atlétáik értek el országos szintű eredményeket, az úszásoktatásban példaértékű rendszert alakítottak ki, a legtöbbben pedig labdarúgóikért szorítottak a lelátókon.

Természetesen vetélytársaik akadtak bőven, városon belül is. A köztudatban a HTVE a város jómódú polgárainak egyesülete lett, ami a második világháborút követően stigmaként vetült rájuk. A túlélés érdekében mindennel megpróbálkoztak: rövid időre felvették a Testvériség nevet, majd anyagi gondjaik enyhítésére fuzionáltak a MÁV-val – mindhiába. A politikai akarat eldöntötte az egyesület sorsát, a HTVE 1949. augusztus 31-én bejelentette megszűnését.

A HTVE története aranybetűkkel íródott be városunk sporttörténetébe. A megemlékezések – többnyire tévesen – a város első sportegyesületeként írnak róla, bár az 1869-ben alakult Polgári Lövészegylet ebben 19 évvel megelőzte. Az viszont tény, hogy a HTVE volt az első modern sportegyesület Hódmezővásárhelyen, mely a sportágak széles körét nyújtotta a sportolni és szurkolni vágyók számára.

Talmácsi György

1. dr. Draskóczy Pál: Visszaemlékezés a Hódmező-Vásárhelyi Torna- és Vívó-Egylet fennállása első tíz évének történetére. 4 p.

2. A Hódmező-Vásárhelyi Torna- és Vívó-Egylet alapszabályai. 1888. Levéltár

A KASZINÓ, AHOLO 1888-BAN ALAKULT MEG A HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI TORNA ÉS VÍVÓ EGYLET

(Forrás: Magyar Nemzeti Levéltár Csongrád Megyei Levéltára Hódmezővásárhelyi Fiókleveletár)